TRIGGEREK, HIBAKEZELÉS ÉS SORMUTATÓK

ADATBÁZISOK SEPSISZENTGYÖRGY

Dóka - Molnár Andrea andrea.molnar@ubbcluj.ro

BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM

Matematika és Informatika Kar

Feladatok

https://bit.ly/3fBme85

- - Megszorítás: kapcsolat adatelemek között, melyet az ABKR köteles érvényesíteni/ellenőrizni.
     ← adat változtatásakor

Triggerek

- - Megszorítás: kapcsolat adatelemek között, melyet az ABKR köteles érvényesíteni/ellenőrizni.
     ← adat változtatásakor
- Ezentúl: megszorítások + triggerek ↔ *aktív elemek*

Triggerek

- $\blacksquare$ = (SQL3) "speciális tárolt eljárás", jelentése: elsüt, kivált.
  - Automatikusan végrehajtódik/elindul "elsütő események" hatására.
  - A felhasználó meghatározhatja, *mikor* történjen az ellenőrzés.
- 3 típusú trigger:
  - DML trigger
  - DDL trigger
  - (Bejelentkezési) Logon trigger

DML triggerek

- Trigger részei:
  - esemény (event) bekövetkezése a trigger automatikus kioldását eredményezi
    - DML triggerek esetén: egy táblára vonatkozó adatmódosító művelet(ek) (INSERT, DELETE, UPDATE utasítás).
  - → Egy trigger mindig egy táblára vonatkozik.
  - művelet (action) egy eljárás, melyet végrehajt a rendszer, amikor a trigger aktiválva van.

Innentől: DML trigger ↔ trigger

Triggerek osztályozása

- , Esemény' típusa szerint beszúrás, módosítás, törlés
  - ⇒ 3 típusú trigger: INSERT, UPDATE, DELETE trigger
- Az "esemény" bekövetkezéséhez képest a kioldódás megtörténtének ideje szerint:
  - 2 típusú trigger: INSTEAD OF, AFTER/FOR
  - Mindegyik definiálható minden típusú eseménynél.
    - INSTEAD OF: max 1 db/tábla/esemény
    - AFTER/FOR: több db/tábla/esemény
- Oracle, MySQL: + BEFORE trigger

 művelet (action) – egy eljárás, melyet végrehajt a rendszer, amikor a trigger aktiválva van.

- művelet (action) egy eljárás, melyet végrehajt a rendszer, amikor a trigger aktiválva van.
  - Egy lehetséges művelet az esemény hatásának valamilyen módon történő megváltoztatásra.
    - Megakadályozhatja a kiváltó esemény megtörténtét VAGY meg nem történtté teheti azt (pl. kitörölheti az épp felvitt sorokat).

- művelet (action) egy eljárás, melyet végrehajt a rendszer, amikor a trigger aktiválva van.
  - A trigger művelet része hivatkozhat: a triggert kiváltó parancs által módosított sorok régi és új értékeire:

- művelet (action) egy eljárás, melyet végrehajt a rendszer, amikor a trigger aktiválva van.
  - A trigger művelet része hivatkozhat a triggert kiváltó parancs által módosított sorok régi és új értékeire:
    - INSERT trigger: a műveletet kiváltó esemény által beszúrt sorok új értékeire inserted tábla/sorváltozó
    - DELETE trigger: törölt sorok régi értékeire deleted tábla/sorváltozó
    - UPDATE trigger: módosított sorok régi ill. új értékeire inserted- és deleted tábla/sorváltozó
  - Végrehajthat új lekérdezéseket, változtathatja az adatbázist (más táblákat is!).

Triggerek létrehozása és módosítása

Létrehozás/módosítás:

```
CREATE/ALTER TRIGGER <trigger név>
ON <táblanév>
INSTEAD OF | AFTER | FOR
INSERT | [, ] UPDATE | [, ] DELETE
AS
[BEGIN]
  T-SQL utasítások
[END]
```

Trigger törlése

Törlés: DROP

Ellenőrzéssel:

```
IF EXISTS (SELECT * FROM sys.objects
WHERE object_id = OBJECT_ID(N'<nev>')
         AND type IN (N'TR') )
DROP TRIGGER <nev>
```

SQL 2016-tól: IF EXISTS argumentum használatával

```
DROP {TRIGGER} [IF EXISTS]
{[schema_name.] < nev > } [ , ...n ]
```

Példa: DROP TRIGGER IF EXISTS <nev>

Triggerek letiltása, engedélyezése

- Két állapot lehetséges:
  - Engedélyezett alapértelmezett
  - **Tiltott**: ALTER TABLE segítségével (ON záradékban levő tábla)

```
ALTER TABLE <táblanév>
ENABLE|DISABLE TRIGGER <trigger_név>/ALL
```

```
Pl. ALTER TABLE Szallit

DISABLE TRIGGER <trigger_név>
```

ALTER TABLE Szallit ENABLE TRIGGER ALL

```
Nyaralok (<u>NyaraloID</u>, ..., Ar, Osszbevetel)
Berlesek (<u>BerlesID</u>, NyaraloID, BerloNev, KDatum, Idotart, Ertek)
Naplo (ID, Datum, esemeny) - ID-identity típusú
```

Naplózzuk a Nyaralak táblán történt módosításokat, a naplózott események nyomon követésére használjuk a Naplo táblát!

```
Nyaralok (NyaraloID, ..., Ar, Osszbevetel)
Berlesek (BerlesID, NyaraloID, BerloNev, KDatum, Idotart, Ertek)
Naplo(ID, Datum, esemeny) - ID-identity típusú
CREATE TRIGGER trNyaraloBeszur ForI
ON Nyaralok
FOR INSERT
AS BEGIN
SET NOCOUNT ON
 DECLARE @esemeny VARCHAR(50), @NyID INT
 SELECT @NyID = NyaraloID
 FROM INSERTED
 SET @esemeny = 'Beszúrtuk a ' +
            CAST (@NyID AS VARCHAR (30) +
              ' ID-jú nyaralót.'
 INSERT INTO Naplo VALUES
            (GETDATE(), @esemeny)
 FND
```

Példa (folyt.)

```
Nyaralok (NyaraloID, ..., Ar, Osszbevetel)
Berlesek (BerlesID, NyaraloID, BerloNev, KDatum, Idotart, Ertek)
Naplo(ID, Datum, esemeny) - ID-identity típusú
CREATE TRIGGER trNyaraloTorol ForD
ON Nyaralok
FOR DELETE
AS BEGIN
SET NOCOUNT ON
 DECLARE @esemeny VARCHAR(50), @NyID INT
 SELECT @NyID = NyaraloID
 FROM DELETED
 SET @esemeny = 'Töröltük a ' +
            CAST (@NyID AS VARCHAR (30) +
              ' ID-jú nyaralót.'
 INSERT INTO Naplo VALUES
            (GETDATE(), @esemeny)
 END
```

```
Nyaralok (\underline{NyaraloID}, ..., Ar, Osszbevetel)
Berlesek (\underline{BerlesID}, \underline{NyaraloID}, BerloNev, KDatum, Idotart, Ertek)
Naplo (ID, Datum, esemeny) - \underline{ID}-identity típusú
```

CREATE TRIGGER trNyaraloBeszur_ForID
ON Nyaralok
FOR INSERT, DELETE
AS BEGIN
SET NOCOUNT ON

```
Nyaralok (NyaraloID, ..., Ar, Osszbevetel)
Berlesek (BerlesID, NyaraloID, BerloNev, KDatum, Idotart, Ertek)
Naplo(ID, Datum, esemeny) - ID-identity típusú
CREATE TRIGGER trNyaraloBeszur ForID
ON Nyaralok
FOR INSERT, DELETE
AS BEGIN
SET NOCOUNT ON
 DECLARE @esemeny VARCHAR(50),
          @NyIDi INT, @NyIDd INT
 IF (SELECT COUNT(*) FROM deleted) = 1
    BEGIN
     PRINT 'Törlés.'
     SELECT @NyID = NyaraloID
     FROM DELETED
     SET @esemeny = 'Töröltük a ' +
           CAST (@NyIDd AS VARCHAR (30) +
           ' ID-jú nyaralót.'
    END
```

```
Nyaralok (NyaraloID, ..., Ar, Osszbevetel)
Berlesek (BerlesID, NyaraloID, BerloNev, KDatum, Idotart, Ertek)
Naplo(ID, Datum, esemeny) - ID-identity típusú
ELSE
 IF (SELECT COUNT(*) FROM inserted) = 1
   BEGIN
    PRINT 'Beszúrás.'
    SELECT @NyID = NyaraloID
    FROM INSERTED
    SET @esemeny = 'Beszúrtuk a ' +
           CAST (@NyIDd AS VARCHAR (30) +
           ' ID-jú nyaralót.'
  END
 INSERT INTO Naplo VALUES (GETDATE(), @esemeny)
 END -- (vége) trigger
```

Hogyan járnánk el, ha a Nyaralok táblában történő módosításokat is szeretnénk naplózni?

```
Nyaralok (NyaraloID, ..., Ar, Osszbevetel)
Berlesek (BerlesID, NyaraloID, BerloNev, KDatum, Idotart, Ertek)
Naplo(ID, Datum, esemeny) - ID-identity típusú
CREATE TRIGGER trNyaraloBeszur ForID
ON Nyaralok
FOR INSERT, DELETE
AS
BEGIN
                       Mi a teendő, ha a beszúrandó/törlendő
SET NOCOUNT ON
                                         sorok száma>1?
 IF (SELECT COUNT(*) FROM deleted) = 1
    BEGIN
                       END
 ELSE
 IF (SELECT COUNT(*) FROM inserted) = 1
   BEGIN
            END
 INSERT INTO Naplo VALUES (GETDATE (), @esemeny)
END
```

Visszatekintés: Globális változók

- Rendszer által definiált függvények (nem kell őket deklarálni).
- Minden globális változó a szerverről vagy az aktuális felhasználó session-jéről tárol információkat.
- Változó beazonosítása: @@valtozonev;
- Példák:
  - @ @ ERROR legutolsó T-SQL utasítás hibakódja (0-nem történt hiba)
  - •@@IDENTITY, SCOPE_IDENTITY() legutolsó beszúrt sor IDENTITY típusú mezőjének értéke (különböző értékek lehetnek hatásköröktől függően)
  - @ @ ROWCOUNT legutolsó T-SQL utasítás által feldolgozott sorok száma (! SET NOCOUNT ON!)

Nyaralok(NyaraloID, ..., Ar, Osszbevetel)
Berlesek(BerlesID, NyaraloID, BerloNev, KDatum, Idotart, Ertek)

Feltételezzük, hogy meg szeretnénk oldani, hogy a Berlesek táblába való beszúrás esetén a rendszer számolja ki a bérlés értékét, majd automatikusan aktualizálja a Nyaralok tábla Osszbevetel mezőjének értékét (Berlesek.Ertek és Nyaralok.Ar attribútumok értékét figyelembe véve)! Hogyan járnánk el?

```
Nyaralok (NyaraloID, ..., Ar, Osszbevetel)
Berlesek (BerlesID, NyaraloID, BerloNev, KDatum, Idotart, Ertek)
CREATE TRIGGER trBerlesErtek ForI
ON Berlesek
                         Trigger esetén használható RETURN,
FOR INSERT
                         de érték nem téríthető vissza.
AS BEGIN
 IF @@ROWCOUNT=0 RETURN -- no rows affected
 IF @@ROWCOUNT>1
  BEGIN
         'Egyszerre csak egy sort szúrj be!'
  PRINT
  RETURN
  END
 SET NOCOUNT ON
```

25

```
Nyaralok (NyaraloID, ..., Ar, Osszbevetel)
Berlesek (BerlesID, NyaraloID, BerloNev, KDatum, Idotart, Ertek)
DECLARE @ertek int, @Ar INT, @Idot INT,
          @NyID int, @KD date
SELECT @NyID=NyaraloID, @KD=KDatum
  FROM inserted I
SELECT @Ar=Ar
  FROM Nyaralok
  WHERE NyaraloID =@NyID
SET @idot = (SELECT Idotartam
               FROM inserted)
SET @ertek= @Ar*@idot
```

26

```
Nyaralok(NyaraloID, ..., Ar, Osszbevetel)
Berlesek(BerlesID, NyaraloID, BerloNev, KDatum, Idotart, Ertek)
```

```
UPDATE Berlesek
 SET Ertek=@ertek
 WHERE NyaraloID=@NyID AND KDatum=@KD
IF @@ERROR<>0
  RAISERROR ('Hiba a bérlés
              módosításánál.',17,1)
ELSE
  PRINT 'Bérlés módosítása sikeres!'
```

```
Nyaralok(NyaraloID, ..., Ar, Osszbevetel)
Berlesek(BerlesID, NyaraloID, BerloNev, KDatum, Idotart, Ertek)
```

```
UPDATE Nyaralok
 SET Osszbevetel+=@ertek
 WHERE NyaraloID=@NyID
IF @@ERROR<>0
   RAISERROR ('Hiba a nyaraló
            módosításánál.',17,2)
 ELSE
   PRINT 'Nyaraló módosítása sikeres!'
END -- (vége) trigger
```

Példa (TRY-CATCH blokkal)

```
Nyaralok (NyaraloID, ..., Ar, Osszbevetel)
Berlesek (BerlesID, NyaraloID, BerloNev, KDatum, Idotart, Ertek)
CREATE TRIGGER trBerlesErtek ForI
ON Berlesek
FOR INSERT
AS BEGIN
 IF @@ROWCOUNT=0 RETURN
 IF @@ROWCOUNT>1 BEGIN
     PRINT 'Egyszerre csak egy sort szúrj be!'
     RETURN
    END
 SET NOCOUNT ON
 BEGIN TRY
  DECLARE @ertek int, @NyID int, @KD date
  SELECT @NyID=NyaraloID, @KD=KDatum
  FROM inserted i
  SELECT @ertek= Ar*Idotartam
  FROM Nyaralok ny JOIN inserted i
     ON ny.NyaraloID=i.NyaraloID
 WHERE NyaraloID =@NyID
```

Példa (TRY-CATCH blokkal)

```
Nyaralok(NyaraloID, ..., Ar, Osszbevetel)
Berlesek(BerlesID, NyaraloID, BerloNev, KDatum, Idotart, Ertek)
```

```
UPDATE Berlesek
  SET Ertek=@ertek
  WHERE NyaraloID=@NyID AND KDatum=@KD
 PRINT 'Bérlés módosítása sikeres!'
 UPDATE Nyaralok
  SET Osszbevetel+=@ertek
  WHERE NyaraloID=@NyID
 PRINT 'Nyaraló módosítása sikeres!'
 END TRY
 BEGIN CATCH
  THROW
 END CATCH
END
```

Példa (TRY-CATCH blokkal)

```
Nyaralok(NyaraloID, ..., Ar, Osszbevetel)
Berlesek(BerlesID, NyaraloID, BerloNev, KDatum, Idotart, Ertek)
```

```
UPDATE Berlesek
 SET Ertek=@ertek
 WHERE NyaraloID=@NyID AND KDatum=@KD
PRINT 'Bérlés módosítása sikeres!'
UPDATE Nyaralok
 SET Osszbevetel=ISNULL(Osszbevetel, 0) + @ertek
 WHERE NyaraloID=@NyID
PRINT 'Nyaraló módosítása sikeres!'
END TRY
                                      Speciális esetre is
BEGIN CATCH
                                      működik: ha a bevétel
 THROW
                                      értéke NULL.
END CATCH
```

END

Triggerek segítségével megoldható feladatok

Triggerek segítségével megoldható feladatok

- származtatott oszlopértékek automatikus generálása;
- események naplózása (átlátszó megoldás);
- statisztikák készítése: pl. a táblához való hozzáférésről; ki milyen táblákon végzett valamilyen műveletet → segítség biztonság ellenőrzésében;
- hivatkozási épség megszorítások osztott adatbázis esetén;
- másolt táblák osztott adatbázisok esetén.

Triggerek sajátosságai

- Trigger erős mehanizmus az adatbázisban végzett módosítások könnyebb feldolgozására, DE: elővigyázatosan kell használni őket.
- Egy trigger mindig egy táblára vonatkozik.
- Aktív adatbázis melyben triggerek is implementálva vannak.
- Triggerek halmazának hatása lehet nagyon komplex → aktív adatbázis karbantartása nehézzé válhat.
- Tábla törlése ↔ a hozzá tartozó triggerek is törlődnek.
- Nem-naplózott (non-logged) műveletek (pl. TRUNCATE TABLE) nem aktiválják a triggereket.

Triggerek sajátosságai

- Ha egy parancs egynél több triggert aktivál, az ABKR mindegyiket végrehajtja, tetszőleges sorrendben.
  - Megj. sp_settriggerorder rendszerszintű tárolt eljárás triggerek végrehajtási sorrendjének megadására
- Sokszor nem tudhatjuk, a trigger mely program mellékhatásaként lett végrehajtva.
- Egy trigger művelet része aktiválhat egy másik triggert.
  - Sajátos eset: előfordulhat, hogy ismét aktiválja az előző triggert → rekurzív triggerek.
  - Az ilyen lánc aktiválásakor mivel nem tudjuk, hogy az ABKR milyen sorrendben hajtja őket végre, nehezen lehet eldönteni, hogy mi lesz az összhatásuk.

Triggerek és megszorítások kapcsolata

```
Nyaralok (NyaraloID, NyaraloNev, TulajID, ...)
CREATE TRIGGER trNyaralok InsteadOfUpdate
ON Nyaralok
INSTEAD OF UPDATE AS
 IF @@ROWCOUNT=0 RETURN
 SET NOCOUNT ON
BEGIN TRY
  IF (UPDATE(NyaraloID))
    RAISERROR ('ID nem módosítható.', 16, 1)
  DECLARE @uNyID INT,
     @rNyNev VARCHAR(30), @uNyNev VARCHAR(30),
     @rTID INT, @uTID INT [,...] -- a Nyaralok
            tábla többi attribútumának régi és
            új értékeinek tárolására
  SELECT @rNyNev=NyaraloNev, @rTID=TulajID, ...
  FROM deleted
  SELECT @uNyID=NyaraloID, @uNyNev=NyaraloNev,
         @uTID=TulajID, ...
  FROM inserted
```

```
Tulajok (TulajID, Nev,...) - Nev NOT NULL megszorítással ellátva
Nyaralok (NyaraloID, NyaraloNev, TulajID, ...)
 IF(@rTID<>@uTID)
   BEGIN
    DECLARE @tNev VARCHAR(30)
    SELECT @tNev=Nev
     FROM Tulajdonosok
     WHERE TulajID=@uTID
    IF @tNev IS NULL
     RAISERROR ('Nemlétező TulajID-ra szeretnéd
                módosítani.',14,1)
    UPDATE Nyaralok
    SET TulajID=@uTID
    WHERE NyaraloID=@uNyID
   END
```

Nyaralok (NyaraloID, NyaraloNev, TulajID, ...)

```
IF (@uNyNev<>@rNyNev)
    UPDATE Nyaralok
    SET NyaraloNev=@uNyNev
    WHERE NyaraloID=@uNyID
    ... --a többi attribútumra is ellenőrizzük
mindezeket
    END TRY
BEGIN CATCH
    THROW
END CATCH
```

•Megj.: Megj.: Az UPDATE() függvény igazat térít vissza akkor is, ha ugyanarra az értékre módosítjuk az attribútumot. ⇒ INSERTED és DELETED tábla megfelelő attribútumainak összehasonlítása sok esetben hatékonyabb.

Feladat

```
Országok (OrszagID, OrszagNev)
Tulajdonosok (TulajID, Nev, Cim, Email)
Nyaralók (NyaraloID, NyaraloNev, NyaraloCim,
OrszagID, TulajID, Ferohely, Ar,...)
Felszerelések (FelszerelesID, FelszerelesNev)
Felszerelései (Felszerelesei, NyID, FID)
Bérlések (BerlesID, NyaraloID, BerloNev,
KezdoDatum, Idotartam, Ertek)
```

Tr1) Egy adott tulajdonos szeretné töröltetni adatait az adatbázisunkból. Írjunk megfelelő triggert, mely segítségével ki tudjuk őt törölni! Az integritási megszorításokat vegyük figyelembe!

```
Egy software cég projektjeit tároló adatbázis sémája:
Employees (EmployeeID, FirstName, LastName, ...)
Customers (CustomerID, Name, Address, ...)
 [megrendelők]
ProjStates (ProjStateID, Name) (Name-projekt állapota, pl.
 1-tervezett, 2-aktív, 3-megszakítva, 4-befejezett stb.)
Projects (ProjectID, Title, CustomerID, ProjManID,
 ProjStateID, PlannedStartDate, PlannedEndDate,
 RealStartDate, RealEndDate, ...) [rendelt projektek]
Tasks (TaskID, Name, ProjectID, Finished,
 EmployeeID, PlannedStartDate, PlannedEndDate,
 RealStartDate, RealEndDate, ...) [feladatok]
Activities (ActivID, Text, TaskID, Finished,
 PlannedStartDate, PlannedEndDate,
RealStartDate, RealEndDate, ...) [tevékenységek]
```

További példák (Proj_upd trigger)

```
ProjStates (ProjStateID, Name)
Projects (ProjectID, ..., ProjStateID, ...)
Tasks (TaskID, Name, ProjectID, Finished, EmployeeID, ...)
  CREATE TRIGGER Proj_upd ON Projects
           FOR UPDATE
  AS
  declare @vProjID int, @vProjStID as int
  /* Tests if the ProjStateID is modified to
  be finished, if there are some tasks
  belonging to the project, which has Finished
  on 0 */
  set nocount on
  select @vProjStID = i.ProjStateID,
     @vProjID =i.ProjectID from inserted i
```

További példák (Proj_upd trigger)

```
ProjStates (ProjStateID, Name)
Projects (ProjectID, ..., ProjStateID, ...)
Tasks (TaskID, Name, ProjectID, Finished, EmployeeID, ...)
                           (ProjStateID=4-projekt állapota
  if @vProjStID = 4
                                               befejezett)
     begin
       if exists (select TaskID from Tasks
        where ProjectID = @vProjID and
        Finished = 0)
          begin
              raiserror ('There are tasks
        belonging to the project, which are
        not finished.',16,1)
              ROLLBACK TRANSACTION
          end
     end
  set nocount off
```

További példák (Task_upd trigger)

```
Projects (ProjectID, ..., ProjStateID, ...)
Tasks (TaskID, Name, ProjectID, Finished, EmployeeID, ...)
Activities (ActivID, Text, TaskID, Finished, ...)
    CREATE TRIGGER Task_upd ON Tasks
      FOR INSERT, UPDATE
     AS
    declare @task_finished tinyint,
       @vTaskID int, @vfinished tinyint,
       @vProjID int, @proj_state int
    /* Tests if the Finished field is modified
    to 1, if there are some activities belonging
    to the task, which has Finished on 0 */
     set nocount on
     select @task_finished = i.Finished,
        @vTaskID=i.TaskID,
         @vProjID = i.ProjectID from inserted i
```

További példák (Task_upd trigger)

```
Projects (ProjectID, ..., ProjStateID, ...)
Tasks (TaskID, Name, ProjectID, Finished, EmployeeID, ...)
Activities (ActivID, Text, TaskID, Finished, ...)
    if @task_finished = 1
      begin
        if exists (select ActivID from
         Activities where TaskID = @vTaskID and
         Finished = 0)
           begin
                raiserror ('There are activities
          belonging to the task, which are not
          finished.',16,1)
                ROLLBACK TRANSACTION
           end
       end
```

További példák (Task_upd trigger)

```
Projects (ProjectID, ..., ProjStateID, ...)
Tasks (TaskID, Name, ProjectID, Finished, EmployeeID, ...)
Activities (ActivID, Text, TaskID, Finished, ...)
     /* Tests if the Finished field is modified
    to 0, the project which it belongs has been
    marked Finished (ProjStateID= 4) */
     if @task_finished = 0
      begin
         select @proj_state = ProjStateID from
             Projects where ProjectID = @vProjID
         if @proj_state = 4
            begin
                raiserror ('The project from
            which the task belongs was marked
            finished.',16,1)
                ROLLBACK TRANSACTION
           end
        end
    set nocount off
                                                         46
```

Tervezési irányelvek

- Amikor csak lehet, megszorításokkal dolgozzunk.
- Trigger korlátozása max 60 sorra.
  - Több művelet esetén: tárolt eljárás írása + meghívása triggerből.
- Rekurzív triggerek kerülése.
- Triggerek mértékkel történő használata: minden egyes adatkezelési művelet esetén meghívásra kerülnek, és nagyon sok munkát igényelhetnek.
- Csak globális műveletek elvégzésére használjuk.
  - Globális művelet ↔ minden felhasználó esetében szükségesek

További infók

- Kurzorok
- Változók
- Procedurális szerkezetek
- Tárolt eljárások: <u>SP1</u>
- Függvények: <u>F1</u>
- Triggerek: <u>Tr1</u>